

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Економіко-правовий аналіз»

**Кафедра економічної безпеки та
фінансових розслідувань**

Статус дисципліни
Рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти
Форма здобуття вищої
освіти
Мова викладання
Навчальний рік
Форма підсумкового
контролю

вибіркова
другий (магістерський)
магістр
денна
українська
2023/2024
залік

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного
працівника, який веде
дисципліну, науковий
ступінь, вчене звання посада
профайл

Фаїзов Анатолій Вікторович
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної безпеки та
фінансових розслідувань

https://scholar.google.com.ua/citations?user=e_ct2vQAAAAJ&hl=uk
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5090-5145>
(044) 520-07-84
anatolii_faizov@ukr.net
<https://asu.naiau.kiev.ua/timeTable/searchTeacher>
Очні: (відповідно до окремого графіка кафедри)
Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

Кощинець Маріанна Ігорівна, кандидат
економічних наук, доцент, професор кафедри
економічної безпеки та фінансових розслідувань
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=duQUsM4AAAAJ&hl=uk>
<https://orcid.org/0000-0001-9301-0432>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації
Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

(044) 520-07-84
marianna80@ukr.net
<https://asu.naiau.kiev.ua/timeTable/searchTeacher>
Очні: (відповідно до окремого графіка кафедри)

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіко-правовий аналіз» є засвоєння здобувачами вищої освіти основоположних знань щодо загальних закономірностей застосування процедур економіко-правового аналізу при оцінці діяльності суб'єктів господарювання та виявленні економічних правопорушень.

Тривалість: 1 семестр

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8 год.
семінарські заняття / практичні	12/10 год.
самостійна робота	60 год.

Форми та методи навчання. Форма навчання – денна. Словесні методи навчання (пояснення, розповідь, навчальна дискусія); методи індукції та дедукції; методи аналізу та синтезу; метод порівняння.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському та практичному занятті відповідно до навчальних питань теми з метою виявлення готовності здобувачів вищої освіти до заняття (усне фронтальне, індивідуальне, комбіноване опитування, доповіді на семінарах, вирішення практичних завдань на практичних заняттях, участь здобувачів в обговоренні доповідей на семінарах та результатів вирішення практичних завдань, тематичне тестування). Оцінювання здобувача вищої освіти з дисципліни «Економіко-правовий аналіз» здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття (виставлення балів від 2 до 5).

Підсумковий контроль. Розподіл балів, з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти, відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності з навчальної роботи здобувача вищої освіти з дисципліни «Економіко-правовий аналіз» визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача (помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1 = 12 (60 : 5)$)), отриманого на семінарських та практичних заняттях, з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів з аудиторної роботи здобувачів становить 60 балів, підсумкового контролю – 40 балів.

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю здобувача вищої освіти визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача, отриманого за кожне питання підсумкового тесту, помноженого на коефіцієнт К2 ($K2 = 8 (40 : 5)$) з округленням результату до цілого числа.

Пререквізити: Правові інструменти альтернативного вирішення спорів.

Постреквізити: Сучасні аспекти адміністративної відповідальності.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів та явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.</p> <p>РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p> <p>РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК10. Здатність приймати обґрунтовані рішення;</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;</p> <p>СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування;</p> <p>СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.</p>

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

презентаційні навички;
 навички командної роботи;

зрозуміло формулювати думки (повідомлення та доповідні записки тощо);
 вміння комунікувати, переконувати та чути інших;
 здатність комплексної оцінки ситуації та наслідків запропонованого рішення;
 здатність розбиратися в сучасних технологіях збору інформації (нові та вдосконалені програми та платформи, нові опції).

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<p>Тема 1. Економіко-правовий аналіз в діяльності правоохоронних органів.</p>	<p><i>Лекція 1.1.:</i> онлайн <i>Навчальні питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і предмет економіко-правового аналізу. 2. Функції та завдання економіко-правового аналізу. 3. Зміст методу економіко-правового аналізу. 4. Використання економіко-правового аналізу в роботі правоохоронних органів. <p><i>Лекція 1.2.:</i> онлайн <i>Навчальні питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види економіко-правового аналізу та їх характеристика. 2. Джерела і основні принципи інформаційного забезпечення економіко-правового аналізу. 3. Система показників, які використовують в економіко-правовому аналізі. 4. Загальні вимоги до підготовки вихідних аналітичних даних та оформлення результатів економіко-правового аналізу. <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 1.1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та зміст економіко-правового аналізу. 2. Характеристика об'єктів економіко-правового аналізу 3. Принципи і завдання економіко-правового аналізу. 4. Функції економіко-правового аналізу. 5. Економіко-правовий аналіз в роботі правоохоронних органів. <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 1.2</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні види аналізу господарської діяльності. 2. Сформуйте особливості традиційних методів економіко-правового аналізу. 3. Визначте та охарактеризуйте основні математичні методи економіко-правового аналізу. 4. Охарактеризуйте спеціальні прийоми та методи економіко-правового аналізу, які використовуються у роботі правоохоронних органів. 5. Визначте поняття аудиту та сформулюйте його завдання і функції. 6. Систематизуйте методи і методичні прийоми аудиту. 7. Визначте поняття та опишіть структуру аудиторського висновку. 8. Проаналізуйте сучасне нормативно-правове забезпечення контролю, аналізу та аудиту України. 9. Опишіть організаційні засади інформаційного забезпечення економіко-правового аналізу. 10. Узагальніть методологічні підходи і основні методи економіко-правового аналізу.

	<p>1. Загальна характеристика видів економіко-правового аналізу.</p> <p>2. Організаційні засади інформаційного забезпечення економіко-правового аналізу.</p> <p>3. Система показників, які використовують в економіко-правовому аналізі.</p> <p>4. Вимоги до підготовки вихідних аналітичних даних та оформлення результатів економіко-правового аналізу.</p> <p><i>Навчальні питання до практичного заняття</i></p> <p>1. Класифікація методів економіко-правового аналізу.</p> <p>2. Характеристика традиційних та математичних методів економіко-правового аналізу.</p> <p>3. Спеціальні прийоми та методи економіко-правового аналізу.</p> <p>Практичні завдання виконуються за фабулою, наданою викладачем</p>	
<p>Тема 2. Аналіз первинної бухгалтерської документації суб'єкта господарювання.</p>	<p><i>Лекція: онлайн</i></p> <p><i>Навчальні питання</i></p> <p>1. Поняття та зміст первинних документів.</p> <p>2. Види первинних документів, що характеризують господарські операції.</p> <p>3. Методика аналізу операцій з виробничими та фінансовими ресурсами.</p> <p>4. Аналіз ефективності використання виробничих та фінансових ресурсів.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 2.1.</i></p> <p>1. Поняття та зміст первинних документів.</p> <p>2. Ознаки первинних документів.</p> <p>3. Основні види первинних документів, що характеризують господарські операції.</p> <p>4. Методика аналізу операцій з виробничими та фінансовими ресурсами.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 2.2.</i></p> <p>1. Поняття економічного правопорушення та його ознаки.</p>	<p>1. Сформулюйте ознаки первинних документів.</p> <p>2. Проаналізуйте сучасне нормативно-правове забезпечення відображення господарської діяльності в бухгалтерському обліку підприємства.</p> <p>3. Систематизуйте методи перевірки достовірності, об'єктивності, повноти економічної інформації.</p> <p>4. Визначте основні способи аналізу бухгалтерських документів, в яких відображений рух грошових коштів та товарно-матеріальних цінностей.</p> <p>5. Охарактеризуйте основні правопорушення, що здійснюються в процесі підприємницької діяльності.</p> <p>6. Сформулюйте особливості викриття правопорушень, предметом яких є грошові кошти та</p>

	<p>2. Характеристика основних правопорушень, що здійснюються в процесі підприємницької діяльності.</p> <p>3. Особливості викриття та припинення правопорушень у сфері підприємницької діяльності.</p> <p>4. Нормативно-інституціональне забезпечення протидії економічним правопорушенням в Україні.</p> <p><i>Навчальні питання до практичного заняття 2.1.</i></p> <p>1. Виявлення правопорушень, предметом яких є основні фонди суб'єктів господарювання.</p> <p>2. Встановлення правопорушень, предметом яких є грошові кошти суб'єктів господарювання.</p> <p>Практичні завдання виконуються за фабулою, наданою викладачем</p> <p><i>Навчальні питання до практичного заняття 2.2.</i></p> <p>1. Виявлення правопорушень, предметом яких є виробничі ресурси суб'єкта господарювання</p> <p>2. Відповідальність за порушення порядку складання первинних бухгалтерських документів.</p> <p>Вирішення практичних завдань за фабулою, наданою викладачем</p> <p>Практичні завдання виконуються за фабулою, наданою викладачем</p>	<p>товарно-матеріальні цінності.</p> <p>7.Проведіть аналіз нормативно-інституціонального забезпечення протидії економічним правопорушенням в Україні.</p> <p>8.Опрацюйте методiku проведення аналізу показників складу, структури основних виробничих фондів.</p> <p>9.Опрацюйте методiku проведення аналізу ефективності використання виробничих та фінансових ресурсів.</p> <p>10.Опрацюйте методiku аналізу ефективності реалізації інвестиційних проектів.</p>
<p>Тема 3. Основи аналізу фінансової звітності підприємства</p>	<p><i>Лекція:</i> онлайн</p> <p><i>Навчальні питання</i></p> <p>1. Види та класифікація звітності підприємств.</p> <p>2. Сутність фінансової звітності та мета її складання.</p> <p>3. Нормативно-правове забезпечення та державне регулювання фінансової звітності в Україні.</p> <p>4. Фінансова звітність як інформаційна база економіко-правового аналізу підприємства.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 3.1.</i></p> <p>1. Характеристика видів звітності підприємств.</p> <p>2. Сутність фінансової звітності та мета її складання.</p>	<p>1.Охарактеризуйте особливості економіко-правового аналізу господарсько-фінансової діяльності суб'єкта господарювання.</p> <p>2.Визначте основні складові системи економічної безпеки підприємства.</p> <p>3.Сформууйте систему показників господарсько-фінансової діяльності при оцінці економічної безпеки суб'єкта господарювання.</p> <p>4.Визначте роль фінансової звітності як особливого джерела інформації.</p>

	<p>3. Нормативно-правове забезпечення та державне регулювання фінансової звітності в Україні.</p> <p>4. Поняття та будова фінансової звітності як особливого джерела інформації.</p> <p>5. Інформаційна характеристика видів фінансової звітності підприємства. <i>Навчальні питання для семінарського заняття 3.2.</i></p> <p>1. Економіко-правовий аналіз господарсько-фінансової діяльності суб'єкта господарювання.</p> <p>2. Фінансова звітність як інформаційна база економіко-правового аналізу підприємства.</p> <p>3. Основні складові системи економічної безпеки підприємства та їх характеристика.</p> <p>4. Показники господарсько-фінансової діяльності в оцінці економічної безпеки суб'єкта господарювання. <i>Навчальні питання до практичного заняття 3.1.</i></p> <p>1. Завдання, інформаційна база аналізу фінансових результатів та капіталу.</p> <p>2. Види діяльності та доходів суб'єкта господарювання.</p> <p>Практичні завдання виконуються за фабулою, наданою викладачем</p> <p><i>Навчальні питання до практичного заняття 3.2.</i></p> <p>1. Аналіз формування фінансових результатів та рентабельності діяльності суб'єкта господарювання.</p> <p>2. Аналіз ефективності використання капіталу і методика розрахунку базових показників.</p> <p>Практичні завдання виконуються за фабулою, наданою викладачем</p>	<p>5.Опрацюйте методику проведення комплексної оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства.</p> <p>6.Опрацюйте методику проведення аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання.</p> <p>7.Опрацюйте методику проведення аналізу ліквідності та платоспроможності суб'єкта господарювання.</p> <p>8.Опрацюйте методику проведення аналізу ділової активності суб'єкта господарювання.</p> <p>9.Опрацюйте методику проведення аналізу ефективності використання капіталу підприємства.</p> <p>10.Опрацюйте методику проведення діагностики банкрутства суб'єкта господарювання.</p>
--	---	--

Основні інформаційні джерела:

1.Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII.
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999. № 996-XIV. Редакція від 14.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

3. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993. № 2939-XII. Редакція від 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>.

4. Непочатенко О. О. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2020. 272 с.

5. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: ПП «Астроя», 2020. 434 с.

6. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: Навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.

7. Рибчук А. В., Ковенська О. А., Антофій Н. М. Економічний аналіз: теорія і практика. Гельветика. 2020. 220 с.

8. Економічний аналіз: курс лекцій для здобувачів початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. О. М. Вишневська, Л. А. Козаченко, А. Г. Костирко. Миколаїв: МНАУ, 2022. 85 с.

9. Економічний аналіз: навчальний посібник для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Харків: НТУ «ХП». 2023. 190 с.

10. Правове забезпечення економічної безпеки держави: навч.-метод. посіб. / за ред. Лариси Герасименко та Ганни Козаченко. К.: 7БЦ, 2023, 518 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

пакет програмних продуктів Microsoft Office;

мультимедійний проектор, комп'ютер /ноутбук/планшет;

ресурси дисципліни на платформі Moodle (тексти лекцій, плани семінарських та практичних занять, тематичні та підсумкові тести).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: академічну заборгованість за пропущеними семінарськими та практичними заняттями здобувач вищої освіти зобов'язаний ліквідувати шляхом відпрацювання у визначеній викладачем формі відповідних тем програми навчальної дисципліни, з яких є пропуск, у двотижневий термін після повернення до навчання. За бажанням отримати оцінку, вищу за оцінку, отриману на занятті, здобувач має право перескласти відповідну тему у визначеній викладачем формі у тижневий термін.

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти має погодитися на дотримання принципів академічної доброчесності (складати тематичні та підсумковий тести самостійно без допомоги сторонніх осіб, не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити власні результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів, не поширювати відповіді тематичні та підсумковий тести з дисципліни). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

Політика щодо відвідування: здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. При визначенні середнього балу здобувача вищої освіти необхідною умовою є наявність відповідних балів не менше, як на 50% занять. При невиконанні цієї умови здобувач вважається таким, що має академічну заборгованість за дисципліною «Економіко-правовий аналіз», яку зобов'язаний ліквідувати. За об'єктивних причин (хвороба та ін.) навчання може відбуватись в онлайн у формі, погодженій з викладачем.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;

- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;

- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;

- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ: рішення Вченої ради НАВС від 31.01.2023, протокол № 2

2. Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ : Рішення Вченої ради НАВС від 27 березня 2018 р., протокол № 5, введено в дію Наказ НАВС від 30.03.2018 № 422.

3. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (Ухвалене рішенням Вченої ради від 24.04.2018, затверджено наказом НАВС від 02.05.18 № 642);

4. Порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (затверджений Рішенням Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 12 листопада 2020 року, протокол № 22, уведено в дію наказом НАВС від 08.12.2020 № 1171);

5. Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (рішення вченої ради НАВС від 28.01.2023, протокол № 2, затверджено наказом НАВС від 31.01.2023 № 2).

6. Положення про змішане навчання в НАВС (2018 року).

7. Положення про дистанційне навчання в НАВС (2023 року).

8. Інструкція з організації, проведення та підтвердження ліквідації академічних заборгованостей та академічної різниці учасниками освітнього процесу Національної академії внутрішніх справ з використанням елементів дистанційного навчання.

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>				<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Самостійна робота	залік	
5	5	5	5	40	100

Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 – незадовільно і потребує перескладання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище від середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Анатолій ФАЇЗОВ – доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, доцент;

Маріанна КОЩИНЕЦЬ – професор кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент

Силабус схвалено на засіданні кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань, протокол від 16.11.2023, № 7

Завідувач кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань

 Лариса ГЕРАСИМЕНКО